

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U TREBINJU
Broj: 15 0 U 003119 16 U
Trebinje, 21.12.2016. godine

Okružni sud u Trebinju po sudiji Tatjani Prcović, kao sudiji pojedincu, uz sudjelovanje zapisničara Slavice Rosandić, rješavajući upravni spor po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency Internation“ Bosna i Hercegovina, Gajeva broj 2, Banja Luka, zastupan po Blagovčanin Srđanu, Predsjedavajućem Odbora direktora (u daljem tekstu: tužilac), protiv MH „Elektroprivreda RS“ MP AD Trebinje, ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje, Obala Luke Vukalovića broj 2, Trebinje (u daljem tekstu: tuženi), radi poništenja Odluke ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje broj 6276 od 05.08.2016. godine, u predmetu omogućavanja slobodnog pristupa traženim informacijama, donio je dana 21.12.2016. godine,

PRESUDU

Tužba se odbija kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Tužbom se zahtjeva poništaj Odluke ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje broj 6276 od 05.08.2016. godine sa zahtjevom da se tužiocu omogući slobodan pristup traženim informacijama. Akt broj 6276 od 05.08.2016. godine, predstavlja odgovor ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje tužiocu, Udruženju za borbu protiv korupcije „Transparency Internation“ Bosna i Hercegovina, Gajeva broj 2, Banja Luka. Tuženi se u tom podnesku izjašnjava da je MH „ERS“- MP a.d. Trebinje ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje odobrio pristup tužiocu traženim informacijama, o čemu je tužilac obavješten dopisima broj 4341 od 06.06.2016. godine i broj 5650 od 15.07.2016. godine, uz prijedlog da tužilac odredi predstavnika koji bi nakon uvida u obimnu dokumentaciju izvršio odabir dokumenata koji su intresantni tužiocu radi umnožavanja. Tuženi posebno ističe da tužilac nije imao osnova za podnošenje žalbe na dopis broj 5650 od 15.07.2016. godine, jer je odobren zahtjev za pristup informacijama, a žalba je dozvoljena samo u slučaju kada je zahtjev za pristup informaciji odbijen.

Blagovremeno podnesenom tužbom, tužilac navodi da se sa pozivom na Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/01 – u daljem tekstu: Zakon o SPI) obratio ZP “Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje i tražio dostavu informacija – kopije svih ugovora o javnim nabavkama radova, roba i usluga zajedno sa pripadajućim aneksima svih zaključenih ugovora koje je ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje zaključio u bilo kojem zakonom predviđenim postupku u toku 2015.

godine, kopije pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, te spisak svih zaposlenih u ovom preduzeću koji su u radnom odnosu nezavisno od vrste i trajanja ugovornog odnosa. Tužilac je obavješten od strane tuženog da se radi o obimnoj dokumentaciji čiji bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan, te je predložen neposredan uvid u traženu dokumentaciju u prostorijama MH „ERS“ TP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje. Nakon toga se tužilac ponovo obratio tuženom i zamolio dostavu traženih informacija u kopiranom obliku na ostavljenu poštansku ili elektronsku adresu. Tužilac je obavješten dopisom broj 5650 od 15.07.2016. godine, kojim je po navodima tužbe odbijen zahtjev za pristup informacijama. U tom dopisu tuženi ponovo ističe tužiocu da se radi o obimnoj dokumentaciji čiji bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan, pa tuženi smatra da je potrebno prisustvo predstavnika tužioca koji bi nakon uvida u dokumentaciju izvršio odabir svih dokumenata koji su intresantni tužiocu. Nakon prijema ovog dopisa tužilac je isti ocjenio kao odbijanje zahtjeva za pristup informacijama i izjavio prigovor rukovodiocu tuženog i ukazao na nepravilnu primjenu odredaba Zakona o slobodi pristupa informacijama. Tužba posebno ukazuje da tuženi odbijajući zahtjev za pristup informacijama nije naveo zakonski osnov za ovakvu odluku i da je nejasan zahtjev tuženog kojim predlaže da tužilac odredi predstavnika koji će neposrednim uvidom u dokumentaciju odrediti koje informacije treba da mu se umnože. Tužba smatra da određivanjem uslova pod kojima se može ostvariti pristup informaciji nije pravilno primjenjena odredba člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama i da navedene odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama ne ostavljaju mogućnost javnom organu da donese odluku da je potrebno da tužilac izvrši odabir dokumentacije za koju želi da se umnoži iz razloga što dostavljanje cijele tražene dokumentacije predstavlja obiman posao. Tužba smatra da je na ovaj način tuženi otežao pristup javnim informacijama, a da je obaveza javnog organa da bez odlaganja olakša i potakne saopštavanje informacija uz najnižu prihvaljivu cijenu, dok se u konkretnom slučaju tužilac zbog predloženog načina pristupa informacijama izlaže bespotrebnom trošku novca i vremena.

Tužba predlaže da Okružni sud u Trebinju usvoji tužbeni zahtjev i poništi Odluku tuženog broj 6276 od 05.08.2016. godine i naloži da se tužiocu omogući slobodan pristup traženim informacijama i zahtjeva naknadu troškova upravnog spora na ime sudskih taksi na tužbu i presudu.

U odgovoru na tužbu tuženi, se izjašnjava da nema osnova za podnošenje tužbe jer aktom koji se tužbom osporava nije povrijeđeno pravo tužioca ili njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu. Tuženi ističe da je osporenim aktom, kao i prethodnim aktima broj 4341 od 06.06.2016. godine i broj 5650 od 15.07.2016. godine tužiocu odobren pristup informacijama, odnosno uvid u traženu dokumentaciju u prostorijama tuženog i data mogućnost umnožavanja istih, s tim što je tužiocu predloženo, pošto se radi o obimnoj dokumentaciji da odredi predstavnika koji bi izvršio odabir dokumenata za umnožavanje, na osnovu čega bi bili određeni troškovi umnožavanja, a nakon uplate tih troškova tužiocu bi se obezbjedilo umnožavanje informacija. Tuženi smatra da je odabir dokumenata za umnožavanje neophodan predušlov za određivanje troškova umnožavanja. To iz razloga što su postupci javnih nabavki transparentni i što se odluke o izboru objavljuju na web stranici tuženog, kao i veliki broj tenderskih dokumenata se objavljuje na portalu javnih nabavki, pa bi bilo bezpredmetno vršiti umnožavanje onih dokumenata koji su dostupni na navedenim web adresama. Tuženi se poziva i na odredbe člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, ističući da je tuženi odobrio pristup informacijama, s tim da je odredio način pristupa, pa predlaže da Okružni sud tužbu odbaci, pozivom na odredbe člana 22. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05, 63/11) ili da tužbu presudom odbije kao neosnovanu.

Nakon razmatranja cjelokupnog spisa predmeta, osporenog upravnog akta, te ocjenom navoda tužbe i odgovora na tužbu, pri tome pazeći po službenoj dužnosti u smislu člana 30. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je tužilac svojim dopisom od 28.04.2016. godine, pod br. FOI 140 od tuženog zatražio dostavljanje sledećih informacija: kopije svih ugovora o javnim nabavkama radova roba i usluga, zajedno sa pripadajućim aneksima svih zaključenih ugovora, koje je preduzeće ZP „HET“ AD Trebinje zaključilo u bilo kojem u zakonom predviđenih postupaka u toku 2015 godine, kopije pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta preduzeća ZP „HET“ AD Trebinje i spisak svih zaposlenih u preduzeću ZP „HET“ AD Trebinje koji su u radnom odnosu nezavisno od vrste i trajanja ugovornog odnosa. Tužilac je zahtjevao da mu se sve tražene informacije dostave na adresu Gajeva 2 u Banjoj Luci ili na njihovu e-mail adresu. Tuženi je svojim dopisom broj 4341 od 06.06.2016. godine, nakon urgiranja tužioca, obavijestio tužioca da je razmatrajući njihov zahtjev konstatovano da se radi o obimnoj dokumentaciji čiji bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan, pa predlažu da tužilac odredi svog predstavnika koji bi u prostorijama tuženog izvršio neposredan uvid u dokumentaciju koja interesuje tužioca. Ukoliko tužilac ne uvaži razloge i ne iskoristi mogućnost neposrednog uvida u dokumentaciju, kako predlaže tuženi, tuženi se pozvao na odredbe člana 14. stav 2. tačka b) Zakona o slobodi pristupa informacijama i predložio da tužilac izvrši umnožavanje dokumentacije koja ga interesuje. Tužilac je svojim dopisom br. FOI 140 od 29.06.2016. godine ponovo zahtjevao dostavljanje svih traženih informacija na adresu Gajeva 2 Banja Luka ili na e-mail adresu u kopiranom obliku, a da bi dolazak tražioca informacija tužioca izložio bespotrebnom trošku novca i vremena. Tuženi je svojim dopisom broj 5650 od 15.07.2016. godine, ponovo obavjestio tužioca da predlaže neposredan uvid u dokumenta koja interesuju tužioca, da se radi o obimnoj dokumentaciji, da bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan i ponovo predlaže odabir dokumenata koji su tužiocu interesantni. Na ovaj dopis tužilac je uložio žalbu, pa se tuženi izjasnio o navodima žalbe u svom dopisu broj 6276 od 05.08.2016. godine, ističući da oni nisu odbili zahtjev za pristup informacijama osim što su dali prijedlog o načinu pristupa obimnoj dokumentaciji i da nema osnova za podnošenje žalbe, jer je žalba dozvoljena samo u slučaju kada je zahtjev za pristup informaciji odbijen, a što ovdje nije slučaj.

Po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju se ne radi o odbijanju pristupa informaciji a to iz sljedećih razloga. Postupak pristupa informacijama po Zakonu o slobodi pristupa informacijama se započinje podnošenjem zahtjeva onom javnom organu za kojeg podnosioc zahtjeva smatra da je nadležan (čl 11.ZOSPI). Javni organ neće ispitivati niti zahtjevati razloge opravdanosti zahtjeva (stav 2. čl 111.ZOSPI).

U konkretnom slučaju, na zahtjev tužioca, tuženi je svojim dopisom broj 4341 od 06.06.2016. godine, obavijestio tužioca da razmatrajući pomenuti zahtjev, ustanovili su da se radi o obimnoj dokumentaciji čiji bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan, iz kog razloga su predložili da tužilac odredi predstavnika koji bi u prostorijama MH ERS“ MH AD Trebinje ZP „HET“ AD Trebinje, a u obostrano prihvatljivo vrijeme, izvršio uvid u dokumentaciju koja tužioca interesuje. Ukoliko tužilac ne uvaži pomenute razloge i ne iskoristi mogućnost neposrednog uvida u dokumentaciju, tuženi obavještava tužioca „ostaje da saglasno članu 14. stav 2. tačka b) navedenog zakona vršite umnožavanje dokumentacije koja vas interesuje“. Tužilac svojim dopisom broj FOI 140 od 29.06.2016. godine, obavještava tuženog da bi dolazak tražioca informacija bio izložen bespotrebnom trošku novca i vremena, pa zahtjeva da se tražene informacije dostave tužiocu na adresu Gajeva 2 u Banjoj Luci ili na e-

mail adresu. Direktor tuženog dopisom broj 5650 od 15.07.2016. godine, ponovo predlaže da tuženi odredi predstavnika koji bi izvršio uvid u dokumentaciju koja interesuje tužioca i ponovno naglašava da se radi o obimnoj dokumentaciji čiji bi proces umnožavanja bio veoma složen i dugotrajan, te smatra da je potrebno prisustvo predstavnika tužioca koji bi nakon uvida u dokumentaciju izvršio odabir dokumenata koji su interesantni tužiocu radi umnožavanja.

Odredbom čl.14. Zakona o SPI je propisano postupanje nadležnog javnog organa po prijemu zahtjeva. Stavom 2. člana 14. se propisuje „ako se odobri pristup informaciji bilo djelimično ili celoj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopisom se:

- a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa i
- b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, procjenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno u smislu člana 16. ovog zakona“.

Po ocjeni suda, dopis tuženog kojim obavještava tužioca da su tražene informacije (kopije svih ugovora o javnim nabavkama radova, roba i usluga zajedno sa pripadajućim aneksima svih zaključenih ugovora koje je ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ AD Trebinje zaključio u bilo kojem zakonom predviđenim postupku u toku 2015. godine, kopije pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, te spisak svih zaposlenih u ovom preduzeću koji su u radnom odnosu nezavisno od vrste i trajanja ugovornog odnosa), obimna dokumentacija i u kome predlaže neposredan uvid, bez ograničenja, u svu traženu dokumentaciju u prostorijama tuženog, ne može se smatrati odbijanje pristupa informaciji. Osnovano se tuženi poziva na navode žalbe tužioca, pod brojem FOI 140 od 22.07.2016. godine, gdje između ostalog tužilac navodi: „javni organ je odobrio pristup informaciji, ali umjesto da dostavi traženu informaciju podnosiocu zahtjeva dostavio je informacije o uslovima pod kojima može ostvariti pristup informaciji, te na taj način nije pravilno primjenio čl. 14. stav 2. Zakona“. Tuženi se u odgovoru na tužbu pozvao i na odredbe člana 14. stav 2. Zakona o SPI, s obzirom da se članom 14. stav. 2. tačka a) podnosilac zahtjeva obavještava o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa. Tuženi je odobrio pristup tužiocu traženim informacijama i umnožavanje istih, ali je predlagao da se izvrši odabir dokumenata za umnožavanje, s obzirom na brojnost istih, a zatim određivanje troškova umnožavanja i nakon uplate tih troškova bi se obezbjedilo umnožavanje informacija. Predlaganje načina pristupa informacijama, zbog obimnosti, ne može se smatrati odbijanjem ali bi se moglo smatrati, na određeni način, da je otežan pristup informaciji.

Traženje velikog broja informacija, samo po sebi, ne može predstavljati osnov za odbijanje zahtjeva tražioca, ali može predstavljati osnov za produženje zakonskog roka za postupanje javnih organa, jer zahtjev tražioca iziskuje veliko dodatno angažovanje, dok javni organ iskazuje spremnost da udovolji zahtjevu tražioca na način koji ne ugrožava rad tog organa.

Ovaj sud smatra da je na organu vlasti da, prije nego što dobije zahtjev sa pozivom na pristup traženim informacijama, što iziskuje veliko dodatno angažovanje, najprije dokaže obim svog zadatka da on prevazilazi granice onoga što može razumno da bude traženo, zatim da pokuša da se konsultuje s podnosiocem zahtjeva, da bi se zahtjev usvojio u mjeri koja je manje

nepovoljna od odbijanja u cijelosti, u smislu da npr. omogući uvid u spise uz odgovarajuće mjere garancije o zaštiti podataka o ličnosti, pa da tražilac, nakon pregleda, opredjeli dokumenta čije kopije zahtjeva. Sud ne smatra da je u konkretnom slučaju bilo zloupotrebe prava, ali je dozvoljena mogućnost prethodnog odabira dokumenata koje je potrebno kopirati, upravo iz razloga obimnosti tražene dokumentacije.

S obzirom da je tuženi iskazao spremnost da udovolji zahtjevu tražioca informacija, da je pokušao da se konsultuje sa podnosiocem zahtjeva i da je omogućio uvid u spise, na način da se izvrši prethodno odabir onih dokumenata koji su tužiocu interesantni radi umnožavanja, po ocjeni ovog suda, jeste razlog za odbijanje tužbenog zahtjeva tužioca, jer je zaključak suda da tuženi nije odbio pristup informaciji, nije postupao po odredbama čl. 14. st. 3. Zakona o SPI.

Zahtjev tužioca da mu tuženi naknadi troškove upravnog spora je odbijen primjenom odredaba člana 49. stav 4. ZUS-a, jer sud odlukom kojom okončava postupak u upravnom sporu odlučuje ko snosi troškove postupka i koliko oni iznose, te po osnovu odredaba člana 49.a) stav 1. ZUS-a, kojom odredbom je propisano da stranka koja izgubi spor dužna je da protivnoj stranki nadoknadi troškove spora. Kako je tužilac izgubio spor primjenom pravne norme, argumentum a contrario, (razloga suprotnosti), tužilac nema pravo na naknadu troškova spora.

Zapisničar

Slavić ndić

